

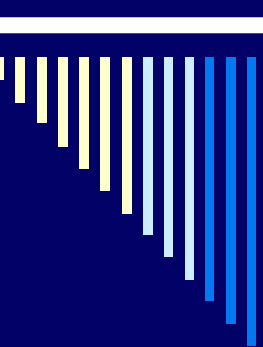
ЗНЗ, ЗЗ, ЗЛЗ

Доц. Г. Петрова, д.ф.н.

Национална здравна стратегия

- В стратегията на Министерството на здравеопазването от 1998г. включена в националния план за развитие на страната до 2006г. са залегнали следните приоритети на реформата:
  - смяна на системата на финансиране;
  - реструктуриране на здравната инфраструктура;
  - подобряването на качеството на медицинските услуги и повишаване на тяхната икономическа ефективност;
  - децентрализация на управлението на здравеопазването;
  - въвеждането на договорното начало като основен принцип в системата;
  - изнасяне на медицинските дейности максимално сред населението чрез укрепване на системата на първичната здравна помощ.

Системата за здравеопазване до 1990

- Здравните заведения са собственост на държавата.
- Бюджетно финансиране;
- Три нива – поликлиники, включващи и вторичните специализирани грижи;
- Болници вкл. Национални и регионални;
- Специализирани здравни заведения – санаториуми, диспансери и др.;

ЗНЗ

- Законът за народното здраве урежда обществените отношения във връзка с опазване здравето на населението и има за цел да съдейства за създаване на благоприятни условия за хармонично физическо и духовно развитие и дълготраен активен живот на гражданите, както и за подобряване възпроизводство-то на населението.

Структура на ЗНЗ

- Държавен санитарен контрол;
- Медицинско обслужване;
- Опазване на здравето на бременните, майките и децата;
- Санаторно курортно лечение;
- Медицински надзор върху физическата култура, спорта и туризма;
- Борба против алкохолизма, наркоманиите и тютюнопушенето;
- Медицинска техника, оптика и апаратура;
- Подготовка, права и задължения на медицинските кадри.

Финансиране според ЗНЗ

От републиканския бюджет и от общинските бюджети се финансират дейностите по здравеопазване, за които гражданите имат право на безплатно ползване и които са свързани със:

- спешна медицинска помощ;
- стационарна психиатрична помощ;
- хемотрансфузиология;
- задължителни имунизации и задължително лечение по ЗНЗ;
- епидемиологични и противоепидемични проучвания и дейности;
- здравни програми и проекти от национално, регионално и местно значение;
- държавен санитарен контрол;
- инвестиционни разходи;
- образование, наука и квалификация;
- здравно строителство, основни ремонти, модернизация, подобрения и реконструкция, както и апаратно оборудване над 10 млн. лв.;
- здравна администрация;
- национални центрове и институти без пряка лечебна дейност;
- скъпоструващо лечение извън обхвата на задължителното здравно осигуряване по ред, определен от министъра на здравеопазването;
- разходи, свързани с общественото здравеопазване;
- експертиза на трайната нетрудоспособност и професионалните заболявания.

Ново законодателство след 1990 година

- Закон за здравното осигуряване – 1998;
- Закон за здравето – 2005, отменя ЗНЗ;
- Закон за лечебните заведения – 1999 г.;
- Закон за съсловната организация на лекари и стоматолози. – 1999 г.

Закон за здравето

- Влиза в сила от 2005 година ДВ 70/2004
- Урежда обществените отношения, свързани с опазване здравето на гражданите;

Принципи:

- Здравото като състояние на пълно физическо, психическо и социално благополучие е национален приоритет и се гарантира чрез прилагане на следните принципи:
  - равнопоставеност при ползване на здравни услуги;
  - осигуряване на достъпна и качествена здравна помощ, с приоритет за деца, бременни и майки на деца до една година;
  - приоритет на промоцията на здраве и интегрираната профилактика на болестите;
  - предотвратяване и намаляване на риска за здравето на гражданите от неблагоприятното въздействие на факторите на жизнената среда;
  - особена здравна закрила на деца, бременни, майки на деца до една година и лица с физически увреждания и психически разстройства;
  - държавно участие при финансиране на дейности, насочени към опазване здравето на гражданите.

Държавна здравна политика

Ръководи се от МС, който:

- по предложение на МЗ одобрява НЗС и я предлага на НС за приемане
- по предложение на МЗ приема национални здравни програми (НЗП);
- НЗП се основават на оценка на здравното състояние и здравните потребности на гражданите, здравно-земографските тенденции и ресурсните възможности на системата на здравеопазване. Те се финансират от републиканския бюджет и други източници.

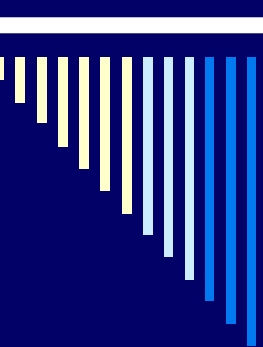
Националната система за здравеопазване включва:

- Лечебните заведения по ЗЛЗ;
- Здравните заведения по този закон и ЗЛАХМ;
- Държавните, общински и обществени органи и институции за организация, управление и контрол на дейностите по опазване и укрепване на здравето.

Структура на закона

- Глава първа – Национална система за здравеопазване:
  - Органи за управление на националната система за здравеопазване;
  - Държавен здравен контрол;
  - Здравни заведения;
  - Здравна информация и документация;
- Глава втора- Дейности по здравеопазване:
  - Осигуряване на здравословна жизнена среда;
  - Здравни изисквания към козметичните продукти;
  - Дейности за въздействие върху рискови за здравето фактори;
  - Контрол върху заразните болести;
  - Защита здравето от йонизиращи лъчения;
  - Защита здравето на гражданите при извършване на дейности с азбест и азбестосъдържащи материали;
  - Курортни ресурси и курорти.
- Глава трета- Медицинско обслужване:
  - Достъпност и качество на медицинската помощ;
  - Права и задължения на пациента;
  - Медицинска помощ при спешни състояния;
  - Медицинска експертиза;
  - Медицинско осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи;
- Глава четвърта- Здравна закрила на определени групи от населението:
  - Здравна закрила на децата;
  - Репродуктивно здраве;
  - Асистирана репродукция;
  - Генетично здраве и генетични изследвания.
- Глава пета- Психично здраве:
  - Закрила на психичното здраве;
  - Задължително настаняване и лечение.
- Глава шеста – Неконвенционални методи за въздействие върху индивидуалното здраве:
- Глава седма – Медицинско образование, медицинска професия, медицински научни изследвания върху хора, медицинска наука.
  - Медицинско образование;
  - Медицинска професия;
  - Помиризнаване на дипломи , удостоверения и други доказателства за професионална квалификация;
  - Медицински научни изследвания върху хора, медицинска наука.

Органи на управление на националната система за здравеопазване.

- -Национални органи: Министърът на здравеопазването ръководи националната система за здравеопазване. Към министъра на здравеопазването се създава Висш медицински съвет. Висшият медицински съвет е консултативен орган, който обсъжда и дава становища по: приоритетите на Националната здравна стратегия; етични проблеми на медицината и биомедицината; законопроекти и проекти на нормативни актове на Министерския съвет в областта на здравеопазването; годишния проектобюджет на здравеопазването; годишния прием на студенти-специализанти от професионална област "здравеопазване".
- Регионални органи:, Държавната здравна политика на територията на административните единици области се осъществява и организира от регионален център по здравеопазване (РЦЗ) и регионална инспекция за опазване и контрол на общественото здраве (РИОКОЗ). Регионалните центрове по здравеопазване се създават, преобразуват и закриват от Министерския съвет. Директор на РЦЗ може да бъде лице с тригодишен стаж по специалностите "медицина" или "стоматология". Регионалните центрове по здравеопазване осъществяват дейности по: контрол върху регистрацията и здравната дейност, осъществявана от лечебните заведения и здравните кабинети на територията на съответната област; събиране, регистриране, обработване, съхраняване, анализ и предоставяне на здравна информация за нуждите на националната система за здравеопазване; планиране и организиране на здравните дейности при бедствия, аварии и катастрофи на територията на съответната област; координация на дейностите по изпълнение на национални и регионални здравни програми.

Органи на държавния здравен контрол

- Държавен здравен инспектор на Република България - Главният държавен здравен инспектор се назначава от министър-председателя по предложение на министъра на здравеопазването.
- Регионалните инспекции за опазване и контрол на общественото здраве (РИОКОЗ), Регионалните инспекции за опазване и контрол на общественото здраве са юридически лица на бюджетна издръжка и се създават, преобразуват и закриват от Министерския съвет. Регионалните инспекции за опазване и контрол на общественото здраве осъществяват дейности по контрол по спазването на здравните изисквания към обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека и факторите на жизнената среда; контрол върху заразните болести; контрол върху здравословното състояние на контактните със заразоболни лица, заразноносителите и съмнително болните от заразни болести, както и на други лица по епидемични показания.
- Националният център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ).

Здравни заведения

- Структури на националната система за здравеопазване, в които медицински и немедицински специалисти осъществяват дейности по опазване и укрепване здравето на гражданите. Това са: Н
  - Националните центрове по проблемите на общественото здраве - Националните центрове по проблемите на общественото здраве осъществяват дейности по: провеждане на проучвания, оценки, експертизи, анализи и прогнози в областта на опазване на общественото здраве; предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на епидемии от заразни болести; организиране, управление и координация на медицинската помощ при бедствия, аварии и катастрофи на територията на Република България.
  - Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК); здравните кабинети.
  - Аптеките са здравни заведения със статут и дейност, определени със Закона за лекарствата и аптеките в хуманната медицина.

Здравна информация и документация

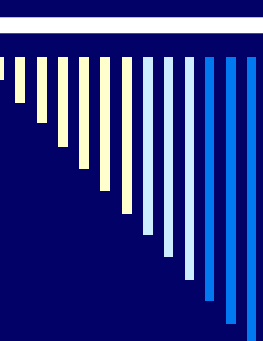
- Личните данни, свързани със здравословното състояние, физическото и психическото развитие на лицата, както и всяка друга информация, съдържаща се в медицинските рецепти, предписания, протоколи, удостоверения и в друга медицинска документация

Дейности по опазване на здравето

- За опазване здравето и работоспособността на гражданите лечебните заведения системно извършват профилактични прегледи и диспансеризация.
- Условиата, редът и финансирането за извършване на профилактичните прегледи и диспансеризацията, както и списъкът на заболяванията, при които се извършва диспансеризация, се определят с наредба на министъра на здравеопазването.
- Козметичните продукти, които се предлагат на пазара, не трябва да причиняват увреждане на човешкото здраве, когато се прилагат в съответствие с тяхното предназначение, инструкциите за употреба и унищожаване, както и с всички други указания, предоставени от производителя или вносителя.
- Изискванията за производство, опаковане, етикетиране, рекламиране, пускане и предлагане на пазара на козметичните продукти се определят с наредба, издадена от министъра на здравеопазването съгласувано с министъра на икономиката.

Дейности за въздействие върху рискови за здравето фактори.

- Министърът на здравеопазването и други компетентни държавни органи създават условия за ограничаване на тютюнопушенето, злоупотребата с алкохол и недопускане употребата на наркотични вещества, като: осъществява промотивни и профилактични дейности; осигурява достъп до медицинска помощ и социална защита на засегнатите лица.
- Забранява се продажбата на алкохолни напитки на: лица под 18 години; лица в пияно състояние; територията на детските градини, училищата, общежитията за ученици, лечебните заведения; спортни прояви; обществени мероприятия, организирани за деца и ученици.
- Забранява се пряката реклама на спиртни напитки.
- Забранява се тютюнопушенето в закритите обществени места, включително обществения транспорт и закритите работни помещения.
- За опазване на страната от разпространение на особено опасни заразни болести при необходимост се извършва граничен здравен контрол.
- За предпазване на гражданите от заразни болести се правят задължителни имунизации.
- На задължителна изолация и болнично лечение подлежат лица, болни и заразноносителни от холера, чума, вариола, жълта треска, вирусни хеморагични трески, дифтерия, коремен тиф, полиомиелит, бруцелоза, антракс, малария, тежък остър респираторен синдром и туберкулоза с бацилоотделяне.
- Защитата на лицата от въздействието на йонизиращи лъчения се осъществява при спазване на принципите за радиационна защита. Лицата, заболели в резултат на радиационна авария или радиационно замърсяване на околната среда, подлежат на наблюдение и лечение.
- Лицата, на които се прилага медицинско облъчване, имат право по всяко време да откажат диагностика и лечение, свързани с облъчване с йонизиращи лъчения.

Медицинско обслужване.

- Всеки български гражданин има право на достъпна медицинска помощ при условията и по реда на Закона за Здравето и на Закона за Здравното Осигуряване.
- Извън обхвата на задължителното здравно осигуряване на българските граждани се предоставят медицински услуги, които са свързани със:
  - медицинска помощ при спешни състояния;
  - стационарна психиатрична помощ;
  - осигуряване на кръв и кръвни продукти;
  - трансплантация на органи, тъкани и клетки;
  - задължително лечение и/или задължителна изолация;
  - експертизи за степен на увреждания и трайна неработоспособност;
  - заплащане на лечение за заболявания по ред, определен от министъра на здравеопазването;
  - медицински транспорт по ред, определен от министъра на здравеопазването.
- Всеки български гражданин ползва: ваксини за задължителни имунизации и реимунизации, ваксини по специални показания и при извънредни обстоятелства, специфични серуми, имуноглобулини и други биопродукти, свързани с профилактиката на заразните болести, както и техническите средства за прилагането им; пълен обем от противоепидемични дейности; достъп до здравни дейности, включени в национални, регионални и общински здравни програми.

Пациент

Всяко лице, което е потърсило или на което се оказва медицинска помощ.

Права на пациента:

- достъпна и качествена здравна помощ;
- повече от едно медицинско становище относно диагнозата, лечението и прогнозата на заболяването;
- защита на данните, отнасящи се до неговото здравословно състояние;
- ясна и достъпна информация за здравословното му състояние и методите за евентуалното му лечение.
- При хоспитализация пациентът има право:
  - да бъде посещаван от личния си лекар и от специалиста, издал направлението за хоспитализация;
  - да приема или да отказва посетители;
  - да ползва услугите на психотерапевт, юрист и свещенослужител; на образование и достъп до занимания, отговарящи на неговите социални, религиозни и културни потребности;
  - да получи информация за цената на всяка една медицинска услуга, манипулация, лечение и лекарствените продукти в доболничната и болничната помощ.
  - При нелечими заболявания с неблагоприятна прогноза пациентът има право на палиативни медицински грижи. Палиативните медицински грижи включват: медицинско наблюдение; здравни грижи, насочени към обгрижване на пациента, премахване на болката и психо-емоционалните ефекти на болестта; морална подкрепа на пациента и неговите близки.

Държавата организира и финансира система за оказване на медицинска помощ при спешни състояния. Спешно състояние е остро или внезапно възникнала промяна в здравето на човека, която изисква незабавна медицинска помощ. Медицинската помощ при спешни състояния е насочена към предотвратяване на: смърт; тежки или необратими морфологични и функционални увреждания на жизнено значими органи и системи; усложнения при родилки, застрашаващи здравето и живота на майката или плода. Всяко лечебно заведение е длъжно да извърши възможния обем медицински дейности при пациент в спешно състояние независимо от неговото

Здравна закрила на определени групи от населението.

Държавата и общините създават условия за осигуряване на здравословна жизнена среда и нормално физическо и психическо развитие на децата. За подпомагане на семейството при отглеждане на деца до тригодишна възраст се създават детски ясли и детски кухни. Здравните кабинети в детските градини, училищата, домовете за отглеждане и възпитание на деца и специализираните институции за деца осъществяват дейности по медицинско наблюдение; здравно образование и изграждане на здравни навици, оказване на първа медицинска помощ, както и контрол върху хигиенното състояние на децата, помещенията и храната. В рамките на утвърдените учебни планове се осигурява обучение на учениците по: лична хигиена; здравословно хранене; сексуално поведение, предпазване от полово предавани болести и СПИН и предпазване от нежелана бременност; първа помощ при пострадали и др.

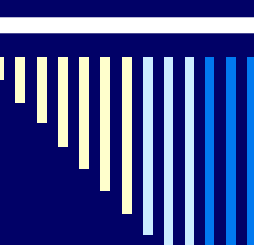
За осигуряване на безрисково майчинство всяка жена има право на достъп до здравни дейности. Здравните дейности включват: промоция, насочена към запазване здравето на жената и плода; профилактика на опасността от аборт и преждевременно раждане; обучение по хранене и грижи за новороденото; активно медицинско наблюдение на бременността, осъществявано на диспансерен принцип от лечебните заведения за първична и специализирана извънболнична помощ; пренатална диагностика и профилактика на генетични и други заболявания; осигуряване на оптимална жизнена среда за родилките и новородените; диспансерно наблюдение и здравни грижи за родилката и детето; свободен достъп на бременната или родилката до лечебни заведения за специализирана извънболнична помощ; свободен достъп на бременната до лечебни заведения за специализирана извънболнична и болнична помощ при състояния, застрашаващи бременността; право на избор от бременната на лечебно заведение за болнична помощ за раждане.

Опазването на генетичното здраве се осигурява чрез провеждане на здравни дейности, насочени към: профилактични и диагностични изследвания за доказване и класифициране на генетични заболявания; диспансеризация на лицата с повишен риск за поява и развитие на генетични заболявания; лечение на наследствени заболявания, вродени аномалии и предразположения; установяване на наследствени признаци и идентифициране на родител; съхраняване на генетична информация. Генетичните изследвания в периода преди раждането се извършват при доказан риск за предаване на генетично заболяване в потомството.

Психично здраве.

- Държавата, общините и неправителствени организации организират дейности за опазване на психичното здраве, свързани с: осигуряване на лицата с психични разстройства на достъпна и качествена медицинска помощ.
- Всяко лице с психично разстройство се ползва от лечение и грижи при условия, равни с условията на пациентите с други заболявания.
- При пациенти с установени психични разстройства, изпаднали в състояния, които представляват пряка и непосредствена опасност за собственото им здраве или живот или за здравето и живота на други лица могат да се прилагат мерки за временно физическо ограничаване по разпореждане от лекар, за задължително настаняване и лечение.
- Задължителното лечение се осъществява в лечебни заведения за стационарна психиатрична помощ и психиатрични диспансери, в психиатрични отделения или клиники на многопрофилните болници и в лечебни заведения за специализирана психиатрична извънболнична помощ.

Медицинско образование. Медицинска професия. Медицински научни изследвания върху хора. Медицинска наука.

Подготовката и придобиването на образователно-квалификационната степен "магистър" по специалности от професионални направления "Медицина", "Стоматология", "Фармация" и "Обществено здраве" се организира и провежда във факултети на висши училища, получили акредитация по реда на Закона за висшето образование. Министерският съвет приема единни държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалностите по регулираните професии от професионални направления "Медицина", "Стоматология", "Фармация" и "Обществено здраве" по предложение на министъра на здравеопазването. Следдипломното обучение е право на всички лица с образователно-квалификационна степен "доктор", "магистър", "бакалавър" и "специалист", които работят в националната система за здравеопазване. Министърът на здравеопазването ежегодно определя броя на местата за следдипломно обучение по специалности, субсидирани от държавата в съответствие с целите и приоритетите на националната здравна стратегия.

Медицинската професия се упражнява от лица, придобили медицинска правоспособност. Медицински специалист, който в продължение на повече от пет години не е заемал длъжност или не е извършвал дейност, за която се изисква медицинска правоспособност, губи правото да упражнява медицинска професия. Правата се възстановяват след полагане на изпит.

Министерството на здравеопазването организира и контролира провеждането на медицински научни изследвания върху хора, които представляват всеки опит върху хора, който се извършва с цел повишаване на медицинското познание. Изследваното лице има всички права на пациент и подписва декларация за съгласие.

Закон за лечебните заведения

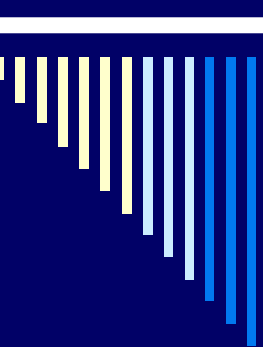

Обхват на закона

- Приетият през 1999г. Закон за лечебните заведения урежда устройството и дейността им, като в този смисъл това са организационно обособени структури на функционален принцип, в които се осъществяват следните дейности:
  - диагностика, лечение и рехабилитация на болни;
  - наблюдение на бременни жени и оказване на родилна помощ;
  - наблюдение на хронично болни и застрашени от заболяване лица;
  - профилактика на болести и ранно откриване на заболявания;
  - мерки за укрепване и опазване на здравето.

-
- **Лечебните заведения** оказват извънболнична и болнична помощ и могат да се създават от държавата, общините и от други юридически и физически лица.

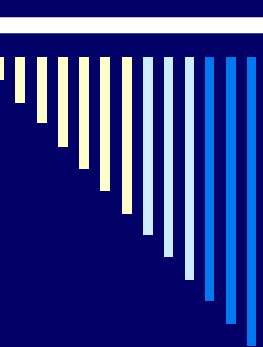
ЛЗ за извънболнична помощ

- Учредяват като търговски дружества или кооперации, а държавата и общините могат самостоятелно или съвместно с други лица да създават и дружества с ограничена отговорност или акционерни дружества. Те биват:
  - Индивидуална практика за първична медицинска помощ – организира се и осъществява дейността от един лекар (стоматолог);
  - Групова практика за първична медицинска помощ се осъществява от търговско дружество или кооперация, учредени от повече от един лекар (стоматолог);
  - Индивидуална практика за специализирана медицинска помощ – организира се и осъществява дейност от един лекар (стоматолог) с призната специалност;
  - Групова практика за специализирана медицинска помощ се осъществява от търговско дружество или кооперация от лекари (стоматолози) с една и съща специалност;
  - Медицински център, стоматологичен център или медико-стоматологичен център е лечебно заведение за специализирана извънболнична помощ с не по-малко от трима лекари (стоматолози) с различни специалности;
  - Диагностично-консултативен център осъществява специализирана извънболнична помощ с не по-малко от 10 лекари с различни специалности;
  - Медико-диагностични и медико-технически лаборатории – извършват специализирани изследвания или специфични технически дейности или произвеждат медицински и помощни средства.
- Лечебните заведения за извън болнична помощ задължително имат управител (директор), правилник за дейността и трябва да бъдат регистрирани в регионалния център по здравеопазване (РЦЗ).

ЛЗ за болнична помощ

- След влизането в сила на закона, лечебните заведения за болнична помощ (със стационар) се преобразуват и регистрират като търговски дружества и могат да бъдат:
  - Болница за активно лечение, където се лекуват лица с остри заболявания, травми, изострени хронични болести, състояния, изискващи оперативно лечение в болнични условия и се оказват родилна помощ и медико-козметични услуги;
  - Болница за долекуване и продължително лечение, където се приемат лица, нуждаещи се от продължително възстановяване на здравето и лица с хронични заболявания, изискващи грижи и поддържане на задоволително телесно и психическо здраве;
  - Болница за рехабилитация – за физикална терапия, моторна и психическа рехабилитация, балнео-, климато- и таласолечение;
  - Болница за долекуване, продължително лечение и рехабилитация – обединява задачите и дейностите на предходните два типа лечебни заведения за болнична помощ.

-
- **Създаването, преобразуването и закриването на публични лечебни заведения за болнична помощ се извършва с решение на Министерски съвет, Министерство на здравеопазването, съответния Общински съвет или по предложение на Министерство на отбраната, Министерство на вътрешните работи, Министерство на правосъдието и Министерство на транспорта и съобщенията.**

Видове болници

- Многопрофилни – с най-малко четири отделения или клиники по различни основни медицински специалности, които са: вътрешни болести, педиатрия, акушерство и гинекология, хирургия, ортопедия и травматология, урология, неврология, неврохирургия, анестезиология и интензивно лечение, психиатрия, офталмология, оториноларингология, дерматология и венерология, инфекциозни болести, стоматологична хирургия, лицево-челюстна хирургия, курортология, физикална терапия и рехабилитация;
- Специализирани – с повече от едно отделение (клиника) по основна медицинска (стоматологична) специалност и/или профилна специалност, производна на първата и болницата е предназначена за лечение на заболявания на една и съща група пациенти по нозологичен и/или друг признак.
- Лечебните заведения за болнична помощ имат различен статут, според териториалния обхват на обслужваното население и актуалното административно-териториално деление:
  - Районни, когато лекуват граждани от една и съседни общини;
  - Областни, когато лекуват граждани от общините на една област;
  - Междубластни, когато лекуват граждани от различни области и имат методични функции;
  - Национални, когато в техни структури се извършват уникални за страната диагностично-лечебни дейности и научноизследователска работа по прилагането на съвременни медицински технологии или се изпълняват задачи по разработването и провеждането на националната здравна политика;
  - Университетски, определени от Министерски съвет, които провеждат клинично обучение на студенти по медицина, стоматология, фармация и от всички видове медицински колежи, както и следдипломно обучение.

Други лечебни заведения

По силата на този закон лечебни заведения са и:

- Център за спешна медицинска помощ, където се оказват спешна помощ на болели и пострадали лица в дома, на местопроизшествието и по време на транспортирането до евентуалната им хоспитализация. Създават се и се финансират изцяло от държавата;
- Център за трансфузионна хематология, където се изследват дарители на кръв, събират, изследват, съхраняват, произвеждат и осигуряват запаси от кръв, кръвни съставки и кръвни биопродукти. Тези центрове осъществяват своята дейност съгласно изискванията и на Закона за кръводаряване и кръвопреливане;
- Диспансер, където активно се издирват, диагностицират, лекуват и периодично наблюдават болни с определени заболявания. Тези лечебни заведения могат да разкриват легла за диагностичен и лечебен престой на пациентите;
- Дом за медико-социални грижи, където се осъществява продължително медицинско наблюдение и специфични грижи за лица от различни възрастови групи с хронични заболявания и медико-социални проблеми;
- Хоспис, където се осъществяват продължително медицинско наблюдение, поддържащо лечение, предписано от лекар и специфични грижи по домовете на лица с хронични инвалидизиращи заболявания и медико-социални проблеми.

Структура на лечебното заведение

- Лечебното заведение за болнична помощ се състои от клиники или отделения с легла, медико-диагностични и медико-технически лаборатории, отделения без легла, болнична аптека, консултативни кабинети, административни, стопански и обслужващи звена.
- Основно звено е клиниката, като тя може да има няколко отделения, а те от своя страна различни сектори, според правилника за устройството, дейността и вътрешния ред на лечебното заведение. Всички държавни и общински лечебни заведения – еднолични акционерни дружества имат едностепенна система на управление и управител (изпълнителен директор) определен с конкурс за срок от три години.
- Във всяка болница със заповед на ръководителя се създават:
  - медицински съвет – консултативен орган при управлението на лечебното заведение, чийто членове по право са началниците на клиники (отделения), управителя на болничната аптека, председателя на дружеството на съсловната организация и главната медицинска сестра;
  - лечебно-контролна комисия – извършва проверки по ефикасността, ефективността и качеството на диагностично-лечебния процес, обсъжда и се произнася по трудни за диагностика и лечение случаи и контролира спазването на правилата за добра медицинска практика;
  - комисия по вътреболничните инфекции, която наред с дейностите по профилактика и контрол, разработва антибиотичната политика на болницата и следи за изпълнението ѝ;
  - съвет по здравни грижи, който е консултативен орган на главната медицинска сестра.
- Персоналът в лечебните заведения се състои от лекари, стоматолози, фармацевти и други специалисти, участващи в диагностично-лечебния процес, помощен медицински персонал и други лица, извършващи административни и помощни дейности.

Акредитация

Съгласно закона само болниците и диагностично-консултативните центрове подлежат на задължителна акредитация за извършваните дейности и тя е валидна за срок от 5 години.

Предвидената в закона процедура по обявяване в несъстоятелност, закриване и ликвидация е в зависимост от собствеността и подчинеността на лечебните заведения. Това може да стане с акт на Министерски съвет за центрoвете за спешна помощ, хемотрансфузия, домовете за медикосоциални грижи и т.н., докато за всички заведения създадени като търговско дружество или кооперация се извършва при условията и по реда, предвидени в Търговския закон.

Източниците за финансиране на лечебните заведения могат да бъдат Националната здравноосигурителна каса на базата на сключени договори за оказване на медицинска помощ по определени клинични пътеки, целеви субсидии от републиканския и общински бюджети, директни плащания от физически и юридически лица, вкл. доброволни здравноосигурителни фондове, дарения, завещания, помощи, отдаване под наем на помещения, оборудване и др.

Определени функции по силата на закона имат и други институции, които са в ресора на Министерство на образованието и науката и представляват висши медицински училища. В това число влизат Медицинските университети в гр. София, Варна, Плевен и Пловдив и Медицински факултет при Тракийски университет в гр. Стара Загора, Военно Медицинска Академия, 14 Медицински колежи, като в четири от тях – София, Пловдив, Варна и Бургас се обучават студенти по образователната степен “специалист” и професионална квалификация помощник-фармацевт.